

הבן שלי לומד בישיבה מכובדת, והאווירה שם היא שבשביל להתחתן צריך סכום ראשוני של 600-800 אלף ש"ח. איך אני משכנע אותו להסתפק במועט, ולשכנעו כי הדבר לא יעמוד בפניו כשיבואו לחפש דירה למגורים.

מתוך הגליון <<

דבר המערכת

כשאי אפשר

לראות את הנולד

במשך מאות שנות גלות בני ישראל במצרים עבר הסוד מדור לדור, סוד הגאולה שהובטחה לאברהם אבינו. הם ידעו שהגאולה אמורה להתרחש, אבל בהגיע הרגע, כאשר משה רבינו מגיע בפרשתנו לדבר אליהם את דברי הבורא על היציאה, ההצלה, הגאולה, הלקיחה וההבאה - הם לא שמעו אליו מקוצר רוח ועבודה קשה.

תקופה קצרה לפני כן, כאשר משה רבינו הגיע אליהם בפעם הראשונה עם בשורת הגאולה, נאמר "ויאמן העם וישמעו". כלומר, הם כבר קיבלו את זה שהגלות שלהם מתקצרת מארבע מאות למאתיים ועשר, אבל מאז הוכבד העול, וכעת הם כבר לא פנויים לשמוע כלל.

וקוצר הרוח הזה הוא נקודת התמצית של הגלות. זהו עומק המושג 'מצרים', חיים במיצר, בצרות מוחין, בצרות אופק, בחוסר יכולת לראות את הנולד, בחוסר מוטיבציה להבין לעומק את משמעות הדברים, המעשים והקורות.

המשך בעמוד הבא

תורת חסד

הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א
ראש ישיבת "באר התורה" ונשיא הגמ"ח

עומדים אנו בפתחו של חודש שבט, הוא החודש בו ראש השנה לאילנות, לדעת בית הלל בחמישה עשר בו, ולדברי בית שמאי באחד בשבט, כלומר - היום.

ובכל אילן - שרש. והוא מחזיק את האילן, ובלעדיו אינו צומח כלל ועיקר.

הדימוי בין האדם לאילן מוזכר כבר בתורה הקדושה ברמיזא: כי האדם עץ השדה.

גם המושג 'שרש' בהקשר של עבודת ה' מוזכר בדברי הרמח"ל בתחילת ספרו 'מסילת ישרים':

"יסוד החסידות ושרש העבודה התמימה..."

והנה, מקובלנו מרבותינו, כי דברי המסילת ישרים מדוקדקים עד מאד ואינם מליצה. ואם כן, יש לדקדק בלשונו, שדימה את החסידות לבנין שיש לו יסוד ואת העבודה התמימה לאילן שיש לו שרשים.

וכדי להבין את ההבדל בין הדברים, יש לבאר קודם את ההבדל בין בנין לאילן, והוא, שאילן צומח מעצמו, להבדיל מבנין שנבנה רק בידי אדם.

ונשאלת השאלה, וכי עבודה תמימה איננה צריכה בנין? וכי היא צומחת מאליה?

כשיש שרש איתן - העץ גדל מאליו

ונראה לבאר כך:

הקב"ה נתן בטבע האדם את הכוחות לפעול ולעשות מעשים, אבל המשך בעמוד הבא

תגובות והערות על המדורים השונים יתקבלו בברכה בדוא"ל: Alon@hagmach.org.il או 6428158@gmail.com

מכתבים מובחרים יפורסמו בל"ג (ניתן בעילום שם)

פניות לגמ"ח המרכזי בדוא"ל: office@hagmach.org.il או בפקס: 02-6428158

יו"ל ע"י הגמ"ח המרכזי | עורך: הרב יעקב גולדשמידט | כותבים ומשתתפים: הרה"ג ר' יצחק אייזיק וינברג, הרב צבי רבינסקי, הרב ישראל גוטמן, הרב פנחס אריה רוזנטל, הרב יעקב סירוטה, הרה"ג ר' אשר וסרמן, הרה"ג ר' יהודה טאוב, הרב יהונתן שורק

עיצוב גרפי: סטודיו ספציפ 0548-540-650 | winterntz@gmail.com | לפניות לועדה הרוחנית: הרה"ג ר' חיים כהנא 5610681@gmail.com

כמו כל הטבעים הנפלאים שנתן בנו, הם לתועלת מרובה אם מכוונים אותם לדרך הנכונה, אך חס וחלילה אם אינם מכוונים לדרך הנכונה, הם לנזק.

שרש העבודה התמימה היא, שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו. כי אם מבורר לו מה חובתו, אזי כל הרצון העצום הטבוע בו לפעול ולעשות גדולות ונצורות, יפעל לעבודה תמימה, עבודה מושלמת בעשיית רצון ד' בכל דרכיו. משום שהעבודה התמימה היא במידת מה דומה לכוח הצמיחה של העץ, שגדל מאליו - אך בתנאי שיש לו שרשים טובים.

אך כאמור, זה יקרה רק לאחר שיתברר ויתאמת לאדם - מה הוא צריך לעשות ולפעול. לאחר שיהיו לאדם השרשים הנכונים והחזקים - שרשים אלו יצמיחו מאליהם עבודה מושלמת ונכונה. וכפי שרגילים לחשוב שהחשק לדברי הרשות בא מאליו, כך באמת שייך שיהיה בעבודת ה', אלא שהדבר תלוי אם השרש טוב או לא.

הידיעה מה מוטל עלי - היא השרש והמניע להצלחה

זהו מבט חדש על צורת העבודה, וגם מתברר בכך שהעבודה קלה יותר, כי אם אכן תתברר חובתנו, אזי כל מרצנו וכוחותינו יפרחו ויצמחו להתעלות.

ניקח דוגמא מעולמם של בחורי הישיבות. בדוק ומנוסה, כי בחור אשר מלכתחילה מבורר אצלו מה חובתו בישיבה, והוא יודע כי חובתו הבסיסית בשנותיו היקרות שבישיבה היא - ללמוד היטב כעשרה דפי

גמרא על בוריים בכל חודש, ולא רק ללמוד כי אם לדעת בסופו של דבר היטב את הסוגיות בעיון, לשלוט ביסודיות בגפ"ת (גמרא רש"י תוספות) ולהבין בהירות את דברי המפרשים ומה שנתחדש ונתבאר ע"י רבותיו בישיבה. בוודאי בחור כזה ייצא מהישיבה כשהמסכתות הנלמדות בישיבה סדורות ובהירות לו, ולמעשה הוא ייצא עם כשש מאות דפים על בוריים ועשרות עשרות סוגיות סדורות להם כדבעי.

אם כן - שרש הצלחה של אותו בחור היא ממה שנתברר והתאמת אצלו בתחילת דרכו - מה חובתו בישיבה.

בגליון הבא נוסיף ונרחיב בנושא יסודי ושרשי זה.

לשאלות לנשיא הגמ"ח לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il

בזמן המכות שניתכו על המצרים, התאוששו בני ישראל מעט מן הלחץ זה הדחק, והחלו קצת לנשום, קצת לעסוק ברוח, קצת לפתח את הנפש הכמהה והמתגעגעת. היה זה תהליך ארוך ומורכב. חז"ל אומרים, שבראש השנה פסקה עבודה מאבותינו. בחשבון פשוט אנו למדים, שבחצי שנת המכות הראשונה, אבותינו היו עדיין נתונים תחת שיעבוד המצרים, שכן משפט המצריים - שנים עשר חודש היה.

בערך בזמן שפסק השעבוד מישראל - נתהפכו היוצרות, והמצריים נכנסו תחת בני ישראל אל המיצר וקוצר הרוח. כזכר לדבר, (המחשבה להלן אינה מוכרחת, שכן יש כמה שיטות בדבר זמנה של כל מכה, וגם בסדרן, ובכל זאת -) הנה תראו את מכת ברד; בניגוד לשאר המכות - כאן עמדה להם למצריים הפריזוילגיה להינצל ולהציל את רכושם. הם הוזהרו מראש להניס את עצמם, עבדיהם ומקנם אל הבתים, וכך לא ייפגעו.

לאחר שישה מכות נוראות, ולאחר כל האותות והמופתים המדויקים, כמה חסר דעה צריך להיות שלא להיענות לאזהרה הברורה הזאת. בשלמא פרעה, שליבו הוכבד בכוח עליון או שחשש לכבודו ומעמדו - נו, אבל כל המצרים! מה הם חשבו כשהחליטו להשאיר את הרכוש וכל שכן את עצמם בחוץ?

ובכל זאת, נראה כי הלחץ והדחק של המכות הכניסו אותם אל מצב קוצר הרוח שנטל מהם את היכולת לחשוב בגדול. הם רק ביקשו לכבות שריפות, חיו ממכה למכה, מנשימה לנשימה. וברגע שהלחץ ירד - הם חזרו חיש לסורם. וכך באו עליהם עוד ועוד מכות, עד שנאלצו לגרש בכוח את בני העם הנבחר שהבורא נלחם להם.

ואילו בני ישראל, המשיכו את תהליך השחרור מכבלי השעבוד עוד ארבעים שנה, עד שהיו חופשיים מחומות המיצר שהקיפו אותם במצרים. רק אז יכלו להגיע אל ארץ הקודש, ולהתחיל בעבודת הקודש.

ומאז חורבן הבית, חזרנו אל חומות הגלות הללו. משך אלפיים שנות גלות

המשך בעמוד הבא

איש את רעהו

מכתבים למערכת

למדור הראשון בעלון - תורת חסד

לא מסוגנן - אבל כותב מלב קרוו

ברצוני להוסיף משפט שכדאי שהורים של בחורים טובים יפנימו. יש הורים שנתנו הרבה לכל בת, וכשמגיע לחתן את הבן, המשפט ששומעים מהם: סוף סוף יש לי בן טוב, הגיע ההזדמנות לדרוש עליו.

הורים צריכים לדעת, שאם סוף סוף יש להם בחור טוב, שווה להם להשקיע כדי שימשיך להיות טוב, ולתת לו את המקסימום, כך שיוכלו לקבל בחורות טובות גם כשאין להורים שלה הרבה מה לתת. לתת לבן טוב זו זכות!

כולם יודעים שיש הרבה בחורות טובות שלא מקבלות מה שמגיע להם מחוסר אמצעים [משפט קצר שאולי לא מתאים לפרסם בעלון, אבל מי שרואה זוגות רואה לפעמים שהאישה מוצלחת מבעלה וד"ל. מדוע הבת היתה צריכה להינשא לבעל שלא מתאים לשאיפות שלה?]

אני כותב כאחד שתפקידו מו"ץ והרבה שופכים בפניי את לבם. כתבתי מאד לא מסוגנן, אבל אם יש לכם סופרים כדאי אולי לפתח בעדינות נקודה זו.

בעילום שם

לכבוד מערכת עמוד החסד, שלום וברכה

בנוגע לנושא המסיבות ועלויותיהן, ברצוני לחזק את דעת הכותב המשבח את מסיבות התתי"ם ובתי הספר.

וכך כתב החינוך (מצווה תפח) בטעם מצוות השמחה בחג, וז"ל: לפי שהאדם נכון על ענין שצריך טבעו לשמוח לפרקים, כמו שהוא צריך אל המזון על כל פנים, ואל המנוחה ואל השנה, ורצה הקל-לאזנותו, אנחנו עמו וצאן מרעיתו, וצונו לעשות השמחה לשמו למען נזכה לפניו בכל מעשינו. והנה קבע לנו זמנים בשנה למועדים, לזכור בהם הנסים והטובות אשר גמלנו, ואז בעתים ההם צונו לכלכל החומר בדבר השמחה הצריכה אליו, וימצא לנו תרופה גדולה, בהיות שובע השמחות לשמו ולזכרו, כי המחשבה הזאת תהיה לנו גדר לבל נצא מדרך הישר יותר מדאי וכו'. ע"כ.

ורואים מדבריו שהצורך במסיבות הוא קיים ממילא, אלא שעלינו לעשותן באופן שיהיה לשם הבורא. וקל וחומר כאשר מדובר בילדים צעירים, אשר שם הצורך כפול ומכופל.

בברכת התורה

רפאל שפטר

למכתבים ותגובות לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il

דבר המערכת המשך מעמוד 2

ארוכות, רגשותינו קהות גם מול בשורת הגאולה הקרובה, ואיננו מסוגלים לדמיין אותה מתחילה ברגע זה ממש.

ואין לך מיצר קשה מזה.

קוצר הרוח הוא אחד מכלי נשקו הבולטים של היצר. באמצעותו הוא גורם לרבים כל כך לעבור את חייהם מבלי לעצור ומבלי להתבונן. רק לעבור את היום הזה, את הצרה הזאת, את התקופה הזאת ואת המשבר הזה. ופתאום מוצא אדם את עצמו בקצה הדרך בתחושת החמצה איומה.

כל הרעיון של הגמ"ח המרכזי, מלבד מצוות החסד העצומות בהן אנו זוכים 'על הדרך', הוא השקעה לטווח ארוך. לא לראות רק את הצורך של הרגע הנוכחי, את הלחץ של היומיום, אלא להרים מבט ולהסתכל על מה שיקרה אותנו בעוד עשרים שנה. הנה כי כן, כאן אצלנו יש לנו גם את המשל וגם את הנמשל. גם מעשי החסד שאנו עושים שיישמרו לנו לזכותנו לעת חשבון, וגם עצם העובדה שאנו לא רק ממוקדים ברגע אלא צופים הלאה ורואים את הנולד.

כי זו העבודה הגדולה שלנו בימינו, בשלהי התהליך הגדול והנורא שעברנו כעם: להאמין. ואע"פ שיתמהמה, עם כל זה לחכות לו בכל יום. ובעיקר: לשמוע את הבשורה גם בתוך קוצר הרוח והעבודה הקשה, כי הנה, תכף אנו יוצאים ממצרים, מהמיצר.

"ולא זכרו בני ישראל את ה'"

למה? שלא עשו חסד עם בית ירובעל, הוי אילו עשו חסד עם בית ירובעל זכרו את ה', הוי כל מי שהוא עושה חסד כאילו מודה בכל הנסים שעשה הקב"ה מיום שיצאו ישראל ממצרים, וכל מי שאינו עושה חסד כאילו כופר (ילקוט שמעוני שופטים פ"ח סס"ד)

שאלה:

הבן שלי לומד בישיבה מכובדת, והאווירה שם היא שבשביל להתחתן צריך סכום ראשוני של 600-800 אלף ש"ח.

שאלתי היא, איך אני משכנע אותו להסתפק במועט, ולשכנעו כי הדבר לא יעמוד בפניו כשיבואו לחפש דירה למגורים.

תשובה:

יש כמה נקודות מכמה זוויות שניתן להציג לבנך היקר, שיביאו אותו לשקול שוב האם נכון מצדו לצפות למתנות כאלו... אבל בחרתי הפעם לגעת נטו בזוית הכלכלית, ולא האמונית והערכית.

הבחורים שמדברים על הסכומים הגבוהים שהבן שלך מזכיר, בוודאי מעוניינים לקנות

דירה בערי מרכז הארץ כמו בית שמש, מודיעין עילית ואולי אף בני ברק או ירושלים, והם יסבירו לך שכשהם יקבלו את הסכומים הללו, הם יצליחו לשבת ולעסוק בתורה באין מפריע. ולכן זה גם מגיע להם...

אבל ההיפך הוא הנכון! המציאות מוכיחה, כי בסופו של דבר רבים מאלו שמקבלים הרבה מהוריהם, דווקא נופלים לבור כלכלי לא פשוט מכמה סיבות. ואמנה אותן אחת לאחת.

1. 600,000 או 800,000 ש"ח אינם מספיקים בכדי לרכוש דירה בערים הני"ל, וגם אם ההורים ייתנו סכום שכזה, סביר להניח שבנך ורעייתו יצטרכו לקחת משכנתא מכובדת עם החזרים חודשיים של בין 2,500 ל-3,500 ש"ח, וזה למשך 30 שנה (עמוק באמצע חתונות ילדיהם שייוולדו בעז"ה).

2. מאחר וקשה מאד למצוא דירה גם בסכומים כאלו, המצב הוא שמעל 50% מהציבור החרדי מחכים לשווא

להורדת מחירי הדיור בערים אלו, כשבינתיים הם מכלים את כספם על יחידות דיור יקרות במרכז הארץ.

3. במקרים רבים, לאחר שנים ספורות עומדים ההורים בפני חתונות נוספות והתחייבויות נוספות, ואז הקושי שלהם יילך ויגבר, ולמרות ההלוואות שהשיגו במאמצים כבירים ובטוב ליבם למימון ההתחייבויות הגבוהות, בסופו של דבר מוצא את עצמו הזוג הצעיר לעיתים רבות לוקח אחריות ועוזר להורים שלא לקרוס כלכלית, ונוטל על עצמו את עול הסכומים שלקחו על עצמם ההורים - בגלל הדירה היקרה במרכז הארץ. וכך עושים רבים וטובים ומכוונות טובות וראויות.

הם יסבירו לך שכשהם יקבלו את הסכומים הללו, הם יצליחו לשבת ולעסוק בתורה באין מפריע. ולכן זה גם מגיע להם... אבל ההיפך הוא הנכון!

רק שאם היית קונה לזוג מלכתחילה דירה בפריפריה, כשההורים נוטלים על עצמם סכום מכובד אך נמוך יחסית של כמה מאות אלפי שקלים בודדות, והזוג משתתף במשכנתא בסכום של כ-500 ש"ח בחודש, אזי הרווחת

שלש פעמים: גם ההחזרים החודשיים שלך נמוכים יחסית, גם סביר להניח שתקנו דירה במהירות האפשרית וללא עיכובים יקרים, וגם במקרה הגרוע ביותר, אם ההתחייבות תיפול על הזוג, הם יוכלו להתמודד איתה, שכן מדובר בסכומים נמוכים יחסית.

לכן, בכל זוית כלכלית שנסתכל על זה, דוקא אלו שמבקשים להתחתן עם התחייבויות כספיות גבוהות, מכניסים את עצמם במרבית הפעמים לתסבוכת כלכלית לא פשוטה [ושלא לדבר על עגמת הנפש שההורים השקיעו כל כך הרבה ובסוף הבעל לא יכול להשאר אברך ששקוע בתורה כי הוא צריך להתמודד עם החזרי משכנתא גבוהים].

נקודה כלכלית למחשבה...

לשאלות למדור לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il